

به نام خدا

مرکز مدیریت حوزه های علمیه
شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی
کمیسیون کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره حوزوی

آیین نامه کرسی های آزاداندیشی در حوزه های علمیه

دبیرخانه شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی

مرکز مدیریت حوزه های علمی

شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی

کمیسیون کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره حوزوی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آیین نامه کرسی های آزاد اندیشی در حوزه های علمی

مقدمه

با استعانت از الطاف حضرت حق و الهام از آموزه های دین مبین اسلام و پیروی از سنت نبوی (ص) و سیره امامان (ع) در جهت ایجاد، تقویت و نهادینه سازی فضای گفت و گوی آزاد علمی و استماع دیدگاه ها و اتباع بهترین آن و نیز لزوم آزادی اندیشه و بیان که سنت رایج در حوزه های علمی محسوب می شود و در راستای اجرای رهنمودهای امام راحل (ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت ایجاد و تقویت فضای آزاداندیشی در محیط های علمی (حوزه و دانشگاه) کمیسیون کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره حوزوی در چارچوب آیین نامه ذیل کرسی های آزاد اندیشی را در حوزه های علمی برقرار می کند.

ماده ۱: تعاریف

۱- **کرسی آزاداندیشی:** نشست است که در آن فضلا و دانش آموختگان حوزه های علمی به صورت آزاد، نظام مند، و با رعایت اخلاق و منطق جدال احسن در مسائل و موضوعات معین، و در حضور حضار به اظهار نظر و تبادل آراء و گفتگوی علمی همراه با استدلال و یا ارایه مستندات می پردازند.

۲- **کمیته مرکزی کرسی ها:** به کمیته ای با ترکیب و وظایف معین شده در مواد ۵ و ۶ اطلاق می گردد که مأموریت نظارت کلان بر برگزاری کرسی ها را بر عهده دارد.

۴- **کمیسیون:** کمیسیون کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره حوزوی

۵ - **شورا:** شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی

ماده ۲: اهداف

۱. ایجاد فضای منطقی، قانونی و عادلانه جهت آزاداندیشی، تضارب آراء و بیان اندیشه ها در فضای علمی، منطقی و اخلاقی
۲. تقویت زمینه های نظریه پردازی و فرهنگ تولید علم
۳. تقویت روحیه حقیقت جویی، آزادگی، انصاف علمی و توسعه فضای تفکر خلاق و نقد پذیری در عرصه های گوناگون علمی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی

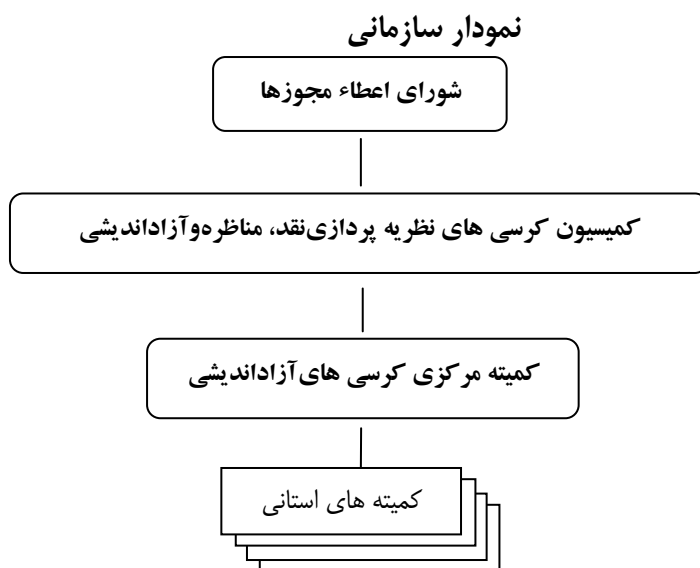
ماده ۳: سیاست‌ها

۱. تأکید بر رعایت آداب و اصول اخلاق اسلامی و سنت‌های حسنه علمی فرهنگی، اجتماعی، تربیتی و شئون حوزه‌های علمیه؛
۲. تأکید بر دانایی محوری و مستندگویی؛
۳. رعایت اولویت موضوعات ناظر به نیازهای روز جامعه و نظام اسلامی
۴. توجه به ایجاد و نهادینه شدن سبکی نو از تعامل گفتمانی اسلامی در محیط‌های حوزوی
۵. تأکید بر رعایت احترام اشخاص در اثناء گفتگو؛

ماده ۴: ساختار

ساختار کرسی‌ها عبارتند از:

- کمیسیون کرسی‌های نظریه پردازی، نقد، مآزره و آزاداندیشی حوزوی
- کمیته مرکزی کرسی‌های آزاداندیشی
- کمیته استانی کرسی‌های آزاداندیشی

ماده ۵- ترکیب اعضای کمیته مرکزی کرسی‌ها

۱. نماینده مدیر حوزه‌های علمیه
  ۲. معاون پژوهش حوزه‌های علمیه یا یکی از مدیران معاونت
  ۳. یک نفر از اعضای کمیسیون به نمایندگی کمیسیون
  ۴. سه نفر از فضایی حوزه به انتخاب کمیسیون.
- تبصره ۱:** نماینده مدیر یا معاون پژوهش به انتخاب مدیر حوزه‌های علمیه، ریاست کمیته مرکزی را به عهده دارند؛
- تبصره ۲:** دبیر کمیته توسط رئیس از میان فضایی حوزوی (موضوع بند ۴ همین ماده) انتخاب می‌شود؛
- تبصره ۳:** انتخاب ردیف‌های سه و چهار برای مدت ۲ سال است و تمدید آن با نظر کمیسیون بلامانع است.

ماده ۶- وظایف کمیته مرکزی کرسی ها :

۱. پی گیری تشکیل کمیته های استانی و ایجاد هماهنگی و نظارت بر فعالیت ها؛
۲. ارزیابی و رتبه بندی کمیته های استانی؛
۳. شناخت آسیب ها و موانع و ارائه راهکارهای رفع موانع و تسهیل برگزاری کرسی ها در حوزه؛
۴. پیشنهاد قوانین مقررات و برنامه های حمایتی از برگزارکنندگان کرسی ها به کمیسیون؛
۵. دریافت و بررسی گزارشهای مستمر و موردی کرسی های استانی و ارائه گزارش جامع به کمیسیون

ماده ۷- اعضای کمیته های استانی کرسی ها:

۱. مدیر استان یا نماینده تام الاختیار ایشان به عنوان رئیس کمیته.
  ۲. معاون پژوهش استان
  ۳. سه نفر از فضلا و اساتید حوزه به معرفی مدیر و تصویب شورای استان
- تبصره ۱:** تایید صلاحیت صلاحیت علمی و توانمندی سه نفر (موضوع بند ۳ همین ماده) با کمیته مرکزی است.
- تبصره ۲:** انجام امور کارشناسی و دبیرخانه ای کمیته استانی بر عهده معاونت پژوهش استان است.

ماده ۸ : وظایف کمیته های استانی :

۱. بررسی طرحنامه های واصله و تصویب آنها جهت اجرا
۲. تایید صلاحیت داور، ناقد، دستگاه مجری و تعیین نماینده کمیته
۳. نظارت بر حسن اجرای کرسی ها؛
۴. ارزیابی و رتبه بندی کرسی های برگزار شده؛
۵. رسیدگی به شکایات و اعتراضات؛

ماده ۹- متقاضی کرسی:

اشخاص حوزوی پایبند به ذی طلبگی و دارای قدرت تجزیه و تحلیل علمی در موضوع مورد بحث، می توانند ارائه کننده کرسی باشند.

ماده ۱۰- اعضای کرسی :

۱. ارائه کننده یا ارائه کنندگان موضوع؛
۲. مدیر کرسی
۳. داور؛
۴. ناقدان یا ناقد

تبصره ۱: مدیر کرسی از میان فضلاء حوزه که دارای مدیریت لازم هستند، توسط کمیته انتخاب می شود.

تبصره ۲: جلسه می تواند تنها با یک ناقد و یا یک داور برگزار شود، حضور یکی از این دو در جلسه کرسی الزامی است. تشخیص این مورد با کمیته استانی است.

ماده ۱۱- وظایف ارائه کننده کرسی:

۱. آماده سازی عنوان و پیش نویس نهایی بحث قبل از کرسی و ارائه آن به کمیته؛
۲. ارائه بحث به روش منطقی در چارچوب شیوه نامه مصوب و ابلاغی.

تبصره: چنانچه نتایج بحث توسط نهاد مجری، مکتوب و آماده انتشار شود، تأیید آن قبل از انتشار توسط ارائه کننده بحث ضروری است.

ماده ۱۲- وظایف نماینده کمیته:

نماینده کمیته به عنوان مدیر کرسی از میان حوزویان با شرح وظایف ذیل انتخاب می شود:

۱. هماهنگی با دستگاه بر گزارکننده و توجیه اعضای کرسی قبل از برگزاری آن؛
۲. اعلام موضوع، ضوابط برگزاری و الزامات ارائه دیدگاه در کرسی؛
۳. معرفی مختصر ارائه کننده، داور و ناقدان در جلسه؛
۴. مدیریت مناسب زمان، مباحث جلسه و جلوگیری از ایراد مباحث حاشیه ای.
۵. نظارت بر رعایت مفاد این آیین نامه کرسی و شیوه نامه های مصوب در جلسه؛
۶. ارائه گزارش برگزاری کرسی به کمیته استانی.

ماده ۱۳- شرایط نماینده کمیته:

۱. برخورداری از صلاحیت علمی نسبت به موضوع کرسی؛
۲. دارا بودن حسن شهرت و توانمند در مدیریت جلسه.

ماده ۱۴- وظایف داور:

۱. کمک به پیشبرد مباحث، بارعایت بی طرفی در مباحث؛
۲. پرهیز از اظهار نظرات شخصی؛
۳. اظهار نظر نسبت به نتایج بحث و کرسی.

ماده ۱۵- شرایط و وظایف ناقد یا ناقدان:

۱. برخورداری از صلاحیت علمی نسبت به موضوع و حسن شهرت؛
۲. مطالعه پیش نویس مطالب قبل از برگزاری کرسی
۳. نقد روشمند و ارائه دیدگاه های شفاف براساس شیوه نامه ابلاغی

ماده ۱۶: مخاطبان:

مخاطبان کرسی های آزاداندیشی، عموم طلاب و فضایی حوزه های علمیه می باشند.

ماده ۱۷: حمایت: هر گونه حمایت از دستگاه ها و ارائه کنندگان کرسی ها در چارچوب آیین نامه حمایت از کرسی ها انجام می شود

ماده ۱۸: این آیین نامه در ۱۸ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۱ اصلاح و به تصویب شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی رسید و از این تاریخ لازم الاجراست.